

НОВЕ МИСТЕЦТВОЗНАВЧЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мирослав Аронець

Тимків Б. М. Мистецтво України та діаспори: дереворізьба сакральна й ужиткова. — Івано-Франківськ : Нова зоря, 2010. — 312 с., 563 іл.

2010 року в Івано-Франківську побачило світ нове мистецтвознавче дослідження Богдана Тимківа — «Мистецтво України та діаспори: дереворізьба сакральна й ужиткова». У книзі розкрито особливості української сакральної дереворізьби, зокрема іконостаса, який веде свій початок від передвітарної перегородки давньохристиянських храмів; зроблено глибокий мистецтвознавчий аналіз інших творів літургійного, обрядового, ужиткового та монументально-декоративного характеру, що утворюють цілісний об'ємно-просторовий інтер'єр як храмів, так і житлових та громадських споруд.

У виданні висвітлено також історичні аспекти становлення художньої обробки дерева, яка пройшла складний еволюційний шлях розвитку — від виготовлення простих знарядь праці й предметів побуту до більш витончених творів декоративно-ужиткового та сакрального мистецтва. На кожному етапі її розвитку проходив відбір, випробування досвідом та закріплення у традиції найбільш довершених, практично доцільних і художньо-виразних форм та декору, які й формували національний характер української деревообробки.

Богдан Тимків розглянув питання діяльності мистців української діаспори, більшість з яких раніше не були відомі в Україні. Багато фактів з їхньої творчості та й самі твори перше вводяться в мистецтвознавчий обіг. Адже творча праця цих мистців поза Батьківщиною

становить потужний пласт художньої самосвідомості українців, є безцінним надбанням національної культури, тісно пов'язаним з історією, звичаями та традиціями нашого народу. Вони не розгубили по світах те, що створювалося впродовж століть, не розчинилися в культурах інших націй, а гідно репрезентували духовні й мистецькі скарби свого народу на чужині, водночас ставши невід'ємною частиною світової культури. Їхні мистецькі твори зберігаються у відомих музеях світу та приватних колекціях.

Заслугою Б. Тимківа є те, що він простежив зв'язок творчих здобутків українських мистців минулих століть з діяльністю сучасних художників декоративно-ужиткового мистецтва та іконописців. Дослідник зазначив, що творчість мистців XXI ст. органічно вписується в концепцію відродження, розвитку та примноження українських художніх традицій.

Безперечно, новизною книги є проведений автором глибокий аналіз творчості сучасних мистців України, розкриття їхньої ролі як у розвитку сакрального й ужиткового мистецтва, так і національної культури загалом.

Видання має презентабельний, ошатний вигляд, відзначається високою поліграфією. Книга призначена для мистецтвознавців, художників, культурологів, богословів та студентів духовно-богословських і художніх навчальних закладів, а також для поціновувачів українського сакрального й ужиткового мистецтва.